

КОМУНІКАТИВНА ПОЗИЦІЯ ПОТЕРПІЛОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ НА ПІДСТАВІ УГОД

COMMUNICATIVE POSITION OF THE VICTIM IN CRIMINAL PROCEEDINGS ON THE BASIS OF THE AGREEMENTS

Мудрак І.В., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри кримінального процесу,
Національний університет «Одеська юридична академія»

У статті досліджується проблематика забезпечення реалізації права потерпілого на процесуальну комунікацію у кримінальному провадженні на підставі угод.

Висловлюється думка про те, що досить актуальною проблематикою є обов'язкова участь представника потерпілого в кримінальному провадженні з моменту ініціювання укладення угоди між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим про примирення. Підкреслюється, що очевидно видається обов'язкова участь у кримінальному провадженні представника потерпілого, якщо потерпілим є неповнолітня особа.

Вказується на те, що слід забезпечити обов'язкову участь представника потерпілого в кримінальному провадженні не тільки у разі укладення угоди про примирення (з моменту ініціювання угоди), але й у разі невиконання угоди про примирення – з моменту звернення потерпілого з клопотанням про скасування вироку.

Робиться висновок про необхідність введення елементів змісту угоди про примирення в угоду про визнання винуватості, зокрема, у частині розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строку її відшкодування чи переліку дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язані вчинити на користь потерпілого, строку їх вчинення, оскільки зміст угоди про визнання винуватості мав би захищати й інтереси потерпілого в світлі оновлення галузевого законодавства. Зокрема, зазначається, що ч. 1 ст. 472 КПК слід викласти у такій редакції:

«1. В угоді про визнання винуватості зазначаються її сторони, формулювання підозри чи обвинувачення та його правова кваліфікація з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, істотної для відповідного кримінального провадження обставини, беззастережне визнання підозрюваним чи обвинуваченим своєї винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, обов'язки підозрюваного чи обвинуваченого щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою (якщо відповідні домовленості мали місце), умови часткового звільнення підозрюваного, обвинуваченого від цивільної відповідальності у вигляді відшкодування державі збитків внаслідок вчинення ним кримінального правопорушення, узгоджене покарання та згода підозрюваного, обвинуваченого на його призначення або на призначення покарання та звільнення від його відбування з випробуванням, наслідки укладення та затвердження угоди, передбачені статтею 473 цього Кодексу, наслідки невиконання угоди.

В угоді про визнання винуватості, письмову згоду на укладення якої дає потерпілий, також зазначаються розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строк її відшкодування чи перелік дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язані вчинити на користь потерпілого, строк їх вчинення».

Ключові слова: кримінальне провадження, угода про примирення, угода про визнання винуватості, потерпілий, кримінально-процесуальна комунікація.

The article explores the problem of ensuring the exercise of the victim's right to procedural communication in criminal proceedings on the basis of agreements.

It is argued that the mandatory involvement of the victim's representative in criminal proceedings since the initiation of the agreement between the victim and the suspect or accused of reconciliation is an urgent issue. It is emphasized that compulsory involvement in the criminal proceedings of a victim's representative appears to be obvious if the victim is a minor.

It is stated that the obligatory representation of the victim's representative in the criminal proceedings should be ensured not only in the case of conciliation agreement (from the moment of initiation of the agreement), but also in case of failure to comply with the conciliation agreement – from the request of the victim to request the cancellation of the sentence.

It is concluded that the elements of the content of the conciliation agreement should be included in the plea agreement, in particular as regards the amount of the damage caused by the criminal offense, the term of its compensation or the list of actions not related to the compensation of damage, which the suspect or accused is obliged to commit. for the benefit of the victim, the term of their commission, because the content of the plea agreement should also protect the victim's interests in the light of the sectoral legislation update. In particular, it is noted that Part 1 of Art. 472 of the CPC should be outlined in the following wording:

"1. The plea agreement specifies the parties to it, the formulation of the suspicion or charge and its legal qualification, specifying the article (part of the article) of the Criminal Code of Ukraine, essential to appropriate criminal proceedings circumstances, unreserved recognition of the suspect or the accused's guilt of a criminal offense, the suspect or accused obligations to cooperate in exposing the criminal offense committed by another person (if appropriate arrangements have taken place), conditions for partial release of a suspect accused of civil liability in the form of compensation to the state for the damage caused by the commission of a criminal offense, agreed punishment and consent of the suspect, accused of his or her appointment, punishment and release from serving his sentence, 473 of this Code, the consequences of non-compliance with the agreement.

The plea agreement, the written consent of which is given by the victim, also specifies the amount of the damage caused by the criminal offense, the term of its compensation or the list of actions not connected with compensation of the harm which the suspect or accused is obliged to do in favor of, the term of their commission".

Key words: criminal proceedings, conciliation agreement, plea agreement, victim, criminal procedure communication.

Вступ. Здійснення кримінального провадження на підставі угод як особливого порядку кримінального провадження має на меті насамперед розв'язання наявного кримінально-правового конфлікту між його учасниками, спрощення та скорочення загальної процедури кримінального провадження, забезпечення процесуальної економії, зменшення навантаження на суди, надання самостійності сторонам угоди щодо вирішення питання про призначення узгодженого ними

покарання або призначення покарання та звільнення від його відбування з випробуванням. Шляхом удосконалення кримінального процесуального законодавства України, що регламентує процедуру укладення угоди про примирення та угоди про визнання винуватості в кримінальному провадженні, може бути вирішена низка теоретичних і практичних проблем, які систематично виникають після запровадження цього інституту до національного законодавства.

Постановка завдання. З огляду на ці міркування мета статті полягає у напрацюванні окремих змін до чинної редакції КПК України в частині забезпечення реалізації кримінально-процесуальної комунікації потерпілого у кримінальному провадженні на підставі угод.

Результати дослідження. Згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» від 12.02.2015 р. [1] були справедливо внесені зміни та доповнено ч. 2 ст. 52 КПК пунктом 9, та визначено, що у разі укладення угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості обов'язкова участь захисника забезпечується у кримінальному провадженні з моменту ініціювання укладення такої угоди. Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» від 6.12.2017 р. [2] угода про примирення у кримінальних провадженнях щодо злочинів, пов'язаних з домашнім насильством, може бути укладена лише за ініціативою потерпілого, його представника або законного представника.

Принагідно зазначимо, що згідно з ч. 4 ст. 394 КПК серед підстав, які уможливають оскарження вироку суду першої інстанції на підставі угоди між прокурором та підозрюваним, обвинуваченим про визнання винуватості законодавець не вказує на відсутність захисника, участь якого є обов'язковою, як на одну з таких підстав, що не узгоджується з п. 9 ч. 2 ст. 52, п. 4 ч. 2 ст. 412 КПК. А вказівка у п. 1 ч. 7 ст. 474 КПК на те, що суд відмовляє в затвердженні угоди, якщо умови угоди суперечать вимогам КПК та/або закону, вважаємо, вказує передусім на зміст угоди згідно зі ст. 472 КПК, що, на превеликий жаль, підтверджує й судова практика (наприклад, вироком Вишницького районного суду Чернівецької області від 02.10.2015 р. затверджено угоду від 14 вересня 2015 року про визнання винуватості між ОСОБА_2 та старшим прокурором прокуратури Вишницького району Чернівецької області ОСОБА_3 у кримінальному провадженні, внесеному в Єдиний реєстр досудових розслідувань за № 12015260060000446 від 29.08.2015 року; зазначається, що підстав для відмови в затвердженні угоди про визнання винуватості, передбачених ч. 7 ст. 474 КПК України, не встановлено; проте захисник обвинуваченого участі у судовому засіданні не брав, а вказівка на п. 9 ч. 2 ст. 52 КПК в судовому рішенні відсутня) [3].

Слід звернути увагу також на таке: досить актуальною проблематикою є обов'язкова участь представника потерпілого в кримінальному провадженні з моменту ініціювання укладення угоди між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим про примирення. На нашу думку, потерпілий – жертва кримінального правопорушення, під час ініціювання та укладення угоди про примирення в кримінальному провадженні неспроможний на належному рівні комунікувати з метою захисту своїх законних інтересів в силу незначної юридичної обізнаності та домогтися суб'єктивно бажаного результату, який повинен настати після укладення та затвердження такої угоди про примирення. До таких висновків приходимо, зокрема, аналізуючи матеріали судової практики (Узагальнення ВССУ судової практики здійснення кримінального провадження на підставі угод від 22.01.2014 р.) [4], які свідчать про те, що неналежне врахування сторонами угоди про примирення вимог процесуального закону в практичній діяльності трапляється досить часто. Причому здебільшого йдеться саме про неврахування вимог процесуального закону в бік порушення прав та законних інтересів потерпілого в кримінальному провадженні.

Так, вироком Кіровоградського районного суду затверджено угоду про примирення. На вказаний вирок прокурором було подано апеляцію, в якій він просив судові рішення скасувати через неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність, істотне порушення вимог кримінального процесуального закону та направити кримінальне провадження за обвинуваченням О. до районного суду для проведення нового судового провадження в загальному порядку. Прокурор мотивував свої доводи тим, що суд, не забезпечивши присутність потерпілої особи у судовому засіданні, не пересвідчився у добровільності укладеної угоди з її боку та не роз'яснив потерпілій наслідки укладення такої угоди, таким чином поверхнево перевірів обставини укладення угоди, чим припустився істотного порушення вимог кримінального процесуального закону [5].

Непоодинокими є випадки, коли угоди не містили відомостей про розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строк її відшкодування чи перелік дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язаний вчинити на користь потерпілого, а також строк їх вчинення. Так, з цих підстав Хмельницький міськрайонний суд ухвалою від 5 червня 2013 р. відмовив у затвердженні угоди між обвинуваченим за ч. 1 ст. 296 КК К. В. М. та потерпілою Г. Г. О., оскільки в угоді було зазначено лише про те, що обвинувачений зобов'язується відшкодувати шкоду, без зазначення її розміру і строку відшкодування. Крім того, угодою було передбачено звільнення від відбування покарання, але без посилання на норму закону як підставу такого звільнення, також сторони в угоді вказали на відсутність обтяжуючих покарання обставин, тоді як обвинувачений вчинив злочин у стані алкогольного сп'яніння [6].

В угоді про примирення між потерпілим П. О. та підозрюваним М. Р., затвердженій вироком Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області, не визначено строки відшкодування шкоди потерпілому, у якого було викрадено майно. За змістом угоди, яку було надано до суду з обвинувальним актом, вбачається, що підозрюваний М. Р. під час розслідування визнав себе винуватим і зобов'язується у найкоротші строки відшкодувати збитки потерпілому. При цьому які саме збитки та про які строки йшлося в угоді, встановити з її змісту неможливо. Інші дані щодо поновлення прав потерпілого у матеріалах провадження відсутні.

А тому доходимо висновку про те, що досить часто потерпілі з огляду на свою правову неосвіченість залишаються пасивними учасниками укладення угоди, при цьому їхні права внаслідок затвердження судом такої угоди не поновлюються. Не завжди, як свідчить судова практика, належним чином реагує на такі порушення й суд, який зобов'язаний перевірити умови угоди на відповідність кримінальному та кримінальному процесуальному закону й у разі встановлення такої невідповідності прийняти рішення щодо відмови в затвердженні угоди.

Ухвалою Голопристанського районного суду Херсонської області від 21 березня 2013 р. було відмовлено в затвердженні угоди між обвинуваченим К. С., дії якого кваліфіковано за ч. 1 ст. 125 КК, та потерпілим К. Ю. у зв'язку з тим, що попри констатацію в угоді про примирення обов'язку обвинуваченого відшкодувати потерпілому матеріальні та моральні збитки, заподіяна шкода, як засвідчила перевірка в судовому засіданні умов угоди, потерпілому ані на момент укладення угоди, ані на час підготовчого судового провадження відшкодована не була. З підстав незазначення в угоді відомостей про відшкодування чи невідшкодування шкоди, факт завдання якої в судовому засіданні підтвердили потерпілі, Хмельницький міськрайонний суд ухвалою від 30 квітня 2013 р. цілком правильно прийняв рішення про відмову у затвердженні угоди між обвинуваченим за ч. 1 ст. 185 КК Ч. О. і потерпілою Р. Н. [7].

Крім того, угода про примирення також може укладатися, якщо її сторонами чи стороною є неповнолітні. У такому разі угода укладається за участю законних представників і захисників неповнолітніх. При цьому якщо неповнолітній досяг шістнадцятирічного віку, він має право укладати угоду про примирення самостійно, але за наявності згоди його законного представника. Якщо ж неповнолітній не досяг 16 років, угоду про примирення за його згодою укладає законний представник неповнолітнього. Тому очевидно видається обов'язкова участь у кримінальному провадженні представника потерпілого, якщо потерпілим є неповнолітня особа.

Загалом слід погодитись, що проблема забезпечення права потерпілого мати свого представника у кожному кримінальному провадженні загострилася у зв'язку з прийняттям КПК України 2012 р. і появою в ньому нових, раніше не відомих кримінальному процесу України інститутів (інституту укладення угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим), нових процесуальних дій (особливо негласних слідчих (розшукових) дій), нових положень щодо збирання та оцінювання доказів під час досудового розслідування і в судовому провадженні (щодо допустимості доказів, оцінювання показань з чужих слів тощо) [8]. Тому, на наше переконання, обов'язкова участь представника потерпілого в кримінальному провадженні має забезпечуватись у разі укладення угоди між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим про примирення з моменту ініціювання укладення такої угоди.

Крім того, вважаємо, що слід забезпечити обов'язкову участь представника потерпілого в кримінальному провадженні не тільки у разі укладення угоди про примирення (з моменту ініціювання угоди), але й у разі невиконання угоди про примирення – з моменту звернення потерпілого з клопотанням про скасування вироку. Адже потерпілому потрібна допомога представника-адвоката, щоб довести невиконання засудженим умов угоди, за необхідності оскаржити відмову у задоволенні клопотання про скасування вироку, а у разі якщо угода була ініційована, наприклад, на стадії досудового розслідування – для представництва інтересів потерпілого під час подальшого досудового та судового провадження.

Актуальним є також питання надання потерпілому права збирати докази невиконання засудженим умов угоди про примирення / визнання винуватості для належного правового обґрунтування подання ним до суду клопотання про скасування вироку, ухваленого на підставі угоди про примирення.

На нашу думку, на обов'язковість участі представника потерпілого під час укладення угоди про примирення вказують і зміни до ст. 469 КПК, згідно з якими угода про примирення у кримінальних провадженнях щодо злочинів, пов'язаних з домашнім насильством, може бути укладена лише за ініціативою потерпілого, його представника або законного представника.

Також зазначимо, ЗУ «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження» від 16.03.2017 р. [9] були внесені істотні зміни до ст. 469 КПК щодо умов укладення угод про визнання винуватості. Таким чином, зазначені умови не відповідають вимогам юридичної визначеності як складнику верховенства права та мають бути уточнені з метою забезпечення інтересів потерпілих. Цю проблематику дослідила І.В. Гловок [10, с. 40–42] та слушно звернула увагу на те, що зміст угоди про визнання винуватості аж ніяк не захищає інтереси потерпілих, зокрема, щодо відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням. Погоджуємось, що така умовна «участь» потерпілого в укладенні угоди про визнання винуватості не дає відповіді на питання, на що саме потерпілий дає згоду: на факт укла-

дення угоди про визнання винуватості, чи то він погоджується з формулюванням підозри чи обвинувачення та його правовою кваліфікацією, узгодженим покаранням, а також на питання, які правові наслідки заяви потерпілого у судовому засіданні, що він не згоден з угодою про визнання винуватості (адже зміни до ч. 4 та ч. 7 КПК ст. 474 КПК щодо встановлення та врахування у судовому засіданні волевиявлення потерпілого не внесені); чи можливе укладення угоди про визнання винуватості у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, внаслідок яких шкода правам та інтересам окремих осіб, у яких беруть участь потерпілий або потерпілі, без укладення угоди про примирення (у тих провадженнях, де це можливо з урахуванням положень ч. 3 ст. 469 КПК). Тому щодо вирішення цієї проблеми підтримуємо ініціативу ввести елементи змісту угоди про примирення в угоду про визнання винуватості, зокрема, у частині розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строку її відшкодування чи переліку дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язані вчинити на користь потерпілого, строку їх вчинення, і тоді, відповідно, визнавати ініціатором скасування угоди про визнання винуватості також потерпілого, про що вносити зміни й до ст. 476 КПК. Крім того, необхідно вносити зміни й до ч. 4 ст. 394 КПК щодо можливості оскарження вироку суду першої інстанції на підставі угоди між прокурором та підозрюваним, обвинуваченим про визнання винуватості, вказавши на підставі оскарження вироку потерпілим, його представником, законним представником.

Загалом же слід, на нашу думку, підтримати законодавчу ініціативу щодо надання потерпілим / потерпілими письмової згоди на укладення угоди про визнання винуватості відповідно до ч. 4 ст. 469 КПК, оскільки аналіз судової практики попередніх років свідчить про те, що було виявлено численні випадки, коли слідчий / прокурор, нехтуючи заборонами щодо укладення угоди про визнання винуватості у провадженнях, де є потерпілий, такі угоди укладав, а судді, не звертаючи на таке порушення належної уваги або навіть посилаючись на потерпілих у мотивувальній частині вироку, такі угоди затверджують. Так, вироком Ізяславського районного суду Хмельницької області від 19 березня 2013 р. у справі № 675/523/13-к затверджено угоду про визнання винуватості, укладену між прокурором та Є. В., обвинуваченим у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 191, ч. 1 ст. 358, ч. 3 ст. 358 КК [11]. Аналогічні порушення закону допускали й інші суди, затверджуючи всупереч вимогам ч. 4 ст. 469 КПК угоди про визнання винуватості, хоч у кримінальному провадженні фактично були потерпілі, тобто шкоди було завдано не лише публічним чи суспільним інтересам, а й приватним (вирок Хмельницького міськрайонного суду у кримінальному провадженні за обвинуваченням К. А. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 190, ч. 1 ст. 364 КК, вирок Новоушицького районного суду Хмельницької області у кримінальному провадженні за обвинуваченням К. В. за ч. 2 ст. 191, ч. 1 ст. 366 КК, вироки Старосинявського районного суду Хмельницької області у кримінальних провадженнях за обвинуваченням П. Л. за ч. 1 ст. 191 КК та за обвинуваченням Ш. В. за ч. 1 ст. 191 КК, вирок Сватівського районного суду Луганської області у кримінальному провадженні за обвинуваченням В. О. за ч. 2 ст. 185 КК, вирок Ровеньківського міського суду Луганської області у кримінальному провадженні за обвинуваченням Б. С. за ч. 1 ст. 125 КК).

Навіть більше доречно було б із врахуванням усіх вищезазначених проблем, пов'язаних з правозастосуванням, та вимог КПК України розробити та запропонувати єдиний проект угоди про примирення в кримінальному провадженні та проект угоди про визнання винуватості в кримінальному провадженні, передбачивши конкретний зміст відповідних угод (конкретні формулювання),

що сприятиме як захисту прав та законних інтересів потерпілого, так і слугуватиме єдності судової практики загалом. Це питання проблемного характеру є надзвичайно актуальним, на наше переконання, особливо якщо вести мову про необхідність введення елементів змісту угоди про примирення в угоду про визнання винуватості, зокрема, у частині розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строку її відшкодування чи переліку дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язані вчинити на користь потерпілого, строку їх вчинення, оскільки, вкотре підкреслимо, зміст угоди про визнання винуватості мав би захищати й інтереси потерпілого в світлі оновлення галузевого законодавства.

Отже, враховуючи вищевикладене, вважаємо за необхідне внесення системних змін та доповнень до ч. 3, 4 ст. 394 КПК, ч. 2 ст. 473 КПК, ч. 4, 7 ст. 474 КПК, ч. 1 ст. 476 КПК, ч. 3 ст. 424 КПК, ч. 2 ст. 412 КПК, ч. 1 ст. 472 КПК.

Так, зокрема, ч. 1 ст. 472 КПК слід викласти, на нашу думку, у такій редакції:

«1. В угоді про визнання винуватості зазначаються її сторони, формулювання підозри чи обвинувачення та його правова кваліфікація з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, істотні для відповідного кримінального провадження обставини, беззастережне визнання підозрюваним чи обвинуваченим своєї винуватості у вчиненні кримінального правопору-

шення, обов'язки підозрюваного чи обвинуваченого щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою (якщо відповідні домовленості мали місце), умови часткового звільнення підозрюваного, обвинуваченого від цивільної відповідальності у вигляді відшкодування державі збитків внаслідок вчинення ним кримінального правопорушення, узгоджене покарання та згода підозрюваного, обвинуваченого на його призначення або на призначення покарання та звільнення від його відбування з випробуванням, наслідки укладення та затвердження угоди, передбачені статтею 473 цього Кодексу, наслідки невиконання угоди.

В угоді про визнання винуватості, письмову згоду на укладення якої дає потерпілий, також зазначаються розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строк її відшкодування чи перелік дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язані вчинити на користь потерпілого, строк їх вчинення».

Висновки. Отже, необхідністю є введення елементів змісту угоди про примирення в угоду про визнання винуватості, зокрема, у частині розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строку її відшкодування чи переліку дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язані вчинити на користь потерпілого, строку їх вчинення, оскільки зміст угоди про визнання винуватості мав би захищати й інтереси потерпілого в світлі оновлення галузевого законодавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції: Закон України від 12.02.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-19>.
2. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 6.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19>.
3. Вирок Вишницького районного суду Чернівецької області від 02.10.2015 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
4. Узагальнення ВССУ судової практики здійснення кримінального провадження на підставі угод від 22.01.2014 р. URL: https://zib.com.ua/ua/print/92557-uzagalnennya_vssu_sudovoi_praktiki_zdiysnennya_kriminalnogo_html.
5. Вирок Кіровоградського районного суду від 05.07.2013 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
6. Ухвала Хмельницького міськрайонного суду від 05.06.2013 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
7. Ухвала Голопристанського районного суду Херсонської області від 21.03.2013 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
8. Шибіко В.П. Проблема забезпечення прав потерпілого за новим КПК України 2012 р. URL: <http://www.pravnik.info/2013-12-27-15-13-14/382-problema-zabezpechennya-prav-poterpilogo-za-novim-kpk-ukra%D1%97ni-2012-roku.html>.
9. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження: Закон України від 16.03.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1950-19>.
10. Гловюк І.В. Укладення угод про визнання винуватості: окремі питання у контексті оновлення законодавства. Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2017 року) / упор. О.В. Авраменко, С.С. Гнатюк, І.В. Красницький. Львів: ЛьвДУВС. 316 с. С. 40–42.
11. Вирок Ізяславського районного суду Хмельницької області від 19.03.2013 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.